

18^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ Π.Ε.Ο.

(Λευκωσία, 17 — 20 Μαΐου 1979)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟ
ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΑ 60ΧΡΟΝΑ
ΤΟΥ Γ.Γ. ΤΗΣ Π.Ε.Ο.
σ. ΑΝΔΡΕΑ ΖΙΑΡΤΙΔΗ

ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στις 12 Μαΐου 1979 συμπληρώθηκαν 60 χρόνια από τη μέρα της γέννησης του Ἀνδρέα Ζιαρτίδη, Γενικοῦ Γραμματέα τῆς ΠΕΟ καὶ Βουλευτῆ τοῦ ΑΚΕΛ.

Ἐκτιμώντας τὸ ρόλο τοῦ σ. Α. Ζιαρτίδη στὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα τῆς ΠΕΟ καὶ γενικώτερα στὸ δημοκρατικὸ κίνημα τοῦ τόπου, ἐκτιμώντας τὶς ὑπηρεσίες καὶ τὴν προσφορὰ του στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ λαὸ τῆς Κύπρου, τὸ Γενικὸ Συμβούλιο τῆς ΠΕΟ ὀργάνωσε μὲ τὴν ἐνκαιρία αὐτή, εἰδικὴ σύνοδο πρὸς τιμὴ του στὰ πλαίσια τοῦ 18ου Συνεδρίου τῆς ΠΕΟ ποὺ συνήλθε στὶς 17—20 Μαΐου 1979.

Στὴν εἰδικὴ αὐτὴ σύνοδο ποὺ ἔγινε στὶς 20 Μαΐου 1979 καὶ στὴν ὁποία παρενρέθησαν ἐκτὸς τῶν συνέδρων, ξένοι συνδικαλιστὲς ἡγέτες ἀδελφῶν ὀργανώσεων, ἐπίσημοι, συνδικαλιστικοί, πολιτικοὶ καὶ ἄλλοι κοινωνικοὶ παράγοντες τοῦ τόπου, ἀπονειμήθηκε στὸ σ. Α. Ζιαρτίδη, μετὰ ἀπὸ προσφώνηση τοῦ Β.Γ.Γ. τῆς ΠΕΟ σ. Π. Δίγκλη, εἰδικὸ χρυσὸ μετάλλιο.

Τὰ 60χρονα τοῦ σ. Α. Ζιαρτίδη τίμησαν μὲ συγχαρητήρια μηνύματα καὶ τηλεγραφήματα τους, συνδικαλιστικοί, πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ παράγοντες, βουλευτὲς, ἐργάτες, ἀγρότες καὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι, ὀργανώσεις καὶ σύλλογοι τοῦ τόπου μας καθὼς καὶ συνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τὸ Γ.Σ. τῆς ΠΕΟ ἐκδίδει καὶ δίνει στὸν ἀναγνώστη τὴ μπροσούρα αὐτὴ σὰν μορφωτικὸ ὑλικὸ μὲ μιὰ μόνο ἐπιδίωξη: Νὰ γνωρίσει στὰ στελέχη καὶ μέλη τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος καὶ ἰδιαίτερα τοὺς νέους τὴ νικηφόρα ἀγωνιστικὴ πορεία τῆς ΠΕΟ καὶ τῶν συντεχνιῶν της καὶ μέσα σ' αὐτή, σὰν ἓνα κομμάτι της, τὴν ἀγωνιστικὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τοῦ Α. Ζιαρτίδη, ποὺ καθοδηγεῖ τὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα τῆς ΠΕΟ ἐδῶ καὶ σαράντα σχεδὸν χρόνια καὶ θὰ συνεχίσει νὰ ἐργάζεται γι' αὐτὸ ὅπως δήλωσε ὁ ἴδιος, ὅσο οἱ δυνάμεις του, σωματικὲς καὶ πνευματικὲς, τὸν βοηθοῦν καὶ θὰ εἶναι στὸ πόσιτο ποὺ θὰ τοῦ ὀρίζει τὸ κίνημα, σὰν παράδειγμα ἀκούραστης, δημιουργικῆς, ταξικῆς, ἐπαναστατικῆς δουλειᾶς καὶ ἀφοσίωσης στὴ μεγάλη ὑπόθεση τῆς ἐργατικῆς τάξης, σὰν παράδειγμα γιὰ μίμηση.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Π.Ε.Ο.

Ύπό την Ειδική Σύνοδο πρὸς τιμὴ τοῦ σ. Α. Ζιαρτίδη. Στὴ φωτογραφία διακρίνονται μεταξύ ἄλλων ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ με ἐπικεφαλῆς τὸ Γ.Γ. τοῦ κόμματος, ὁ Πρόεδρος τῆς Π.Ε. Προσφύγων, ὁ Πρόεδρος τοῦ Παγκ. Συμβ. Εἰρήνης, ὁ Διοικητὴς τοῦ Συνεργατισμοῦ, ὁ Γ.Γ. τῆς ΕΔΕΚ, ὁ πρῶν Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ὀμοσπονδίας Ἐργοδοτῶν καὶ ἡ σύζυγος καὶ ἡ μητέρα τοῦ Γ.Γ. τῆς ΠΕΟ Ι. Ζιαρτίδου καὶ Μ. Ζιαρτίδου.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Γ.Σ. ΤΗΣ Π.Ε.Ο.
ΠΡΟΣ ΤΟ σ. Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗ ΜΕ ΤΗΝ
ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ 60ης ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΩΝ ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΤΟΥ

Τὸ Γενικὸ Συμβούλιο τῆς ΠΕΟ συγχαίρει ὀλόψυχα τὸ Γενικὸ τῆς Γραμματεῖα καὶ Βουλευτὴ συνάδελφο Ἀνδρέα Ζιαρτίδη μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς 60ῆς ἐπετείου ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῶν γενεθλίων του καὶ τοῦ εὐχεται ὑγεία καὶ χρόνια πολλὰ, γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ὀλόκληρου τοῦ λαοῦ μας.

Τιμῶντας τὰ 60χρονα τοῦ συνάδελφου Ζιαρτίδη τὸ Γ.Σ. τῆς ΠΕΟ στρέφει τὸ βλέμμα του πίσω, στὴ δεκαετία τοῦ 1930 στὴν ὁποία ἀντλεῖ τὴν Ἱστορία του τὸ κίνημα τῆς ΠΕΟ καὶ γενικὰ τὸ Συνδικαλιστικὸ κίνημα τῆς Κύπρου. Ἀκριβῶς στὴ δεκαετία τοῦ 1930, στὶς μαῦρες συνθήκες τῆς παλαιοκρατίας, τῆς συγγῆς οἰκονομικῆς ἐκμετάλλευσης καὶ καταπίεσης ἔχει τὶς ρίζες τῆς κί' ἢ ἀγωνιστικῆς ζωῆς τοῦ συνάδελφου Ζιαρτίδη, ποὺ ἔγινε ταυτόσημη μὲ τὴν Ἱστορία καὶ τοὺς ἀγῶνες τοῦ κινήματος τῆς ΠΕΟ κί' εὐρύτερα τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος τῆς Κύπρου. Στὰ μαῦρα χρόνια τῆς παλαιοκρατίας, ὅταν ἡ ἐργατικὴ τάξη τῆς Κύπρου ἔγινε τάξη γιὰ τὸν ἑαυτὸ της, ὁ σ. Ζιαρτίδης βρίσκεται στὶς πρῶτες γραμμὲς τοῦ ἀγῶνα ἐνάντια στὴν παλαιοκρατικὴ διχτατορία, γιὰ τὸ δικαίωμα τῆς συνδικαλιστικῆς ὀργάνωσης, γιὰ ψηλότερα μεροκάματα, γιὰ ὀχτὼ ὥρες δουλειᾶς, γιὰ ἀνθρωπινότερη ζωὴ. Γιὰ σαράντα δυὸ χρόνια παλεύει ὁ σ. Ζιαρτίδης ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐργατικῆς τάξης γιὰ τὰ δίκαια τῶν ἐργαζομένων. Γιὰ τριάντα ἕξ χρόνια παλεύει γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς τάξης σὰν Γενικὸς Γραμματεὴς πρῶτα τῆς ΠΣΕ καὶ κατόπιν τῆς ΠΕΟ. Σ' ὅλη αὐτὴ τὴν περίοδο ὁ σ. Ζιαρτίδης εἶναι ὁ ἀρχιτέκτονας κί' ἐκφραστὴς τῆς πολιτικῆς τοῦ Συντεχνιακοῦ μας κινήματος.

Στὰ τελευταῖα σαράντα χρόνια ἡ ἐργατικὴ τάξη τῆς Κύπρου ἄλλαξε ριζικὰ. Ἀπὸ μικρὴ, ἀνοργάνωτη καὶ κατατεμαχισμένη, ἔγινε ἡ πανίσχυρη ἐργατικὴ τάξη τῆς ἐποχῆς μας, μ' ἕνα ἀπὸ τὰ ψηλότερα ἐπίπεδα ὀργάνωσης σ' ὀλόκληρο τὸν καπιταλιστικὸ κόσμον. Ὁρίσασε πολιτικο-ἰδεολογικά, δημιούργησε τὸ δικὸ της πολιτικὸ κόμμα, ἔγινε τάξη γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Στὴν τελευταία τεσσαρακονταετία ἄλλαξαν ριζικὰ οἱ συνθήκες δουλειᾶς καὶ διαβίωσης τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ὅλες οἱ κατακτήσεις τῶν ἐργαζομένων στὰ τελευταῖα σαράντα χρόνια ὅσον ἀφορᾷ τὶς συνδικαλιστικὰς ἐλευθερίες, τοὺς μισθοὺς, τὶς ὥρες δουλειᾶς, τὶς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις, τὰ Ταμεία Προνοίας κ.ἄ.

φέρουν τή σφραγίδα αρχικά τής ΠΣΕ και κατοπινά τής ΠΕΟ, ἐπὶ κεφαλῆς τής οποίας βρίσκεται ἀπὸ τὸ 1943 ὁ σ. Ζιαρτίδης.

Ἄνεκτίμητη εἶναι ἡ προσφορά τοῦ σ. Ζιαρτίδη καὶ στὸν πολιτικὸ ἀγῶνα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Μὲ πατριωτισμὸ καὶ ἀνιδιοτέλεια πάλεψε γιὰ τὴν ἀποτίναξη τοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ. Σὰν ἀποτέλεσμα τῆς ἀγωνιστικῆς του δράσης ἐνάντια στὸ βρετανικὸ ἀποικιακὸ ζυγὸ τὸ 1946, ὑπὸ τὴν ιδιότητα του σὰν Γ.Γ. τῆς ΠΣΕ, ὁ σ. Ζιαρτίδης καταδικάστηκε σὲ πολὺμηνη φυλάκιση, ἡ δὲ ΠΣΕ κηρύχθηκε παράνομη ἀπὸ τὰ ἀποικιακὰ δικαστήρια. Στὴ μετανεξαρτησιακὴ περίοδο, ἡ ΠΕΟ, ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ σ. Ζιαρτίδη καθιέρωσε τὴν ἐργατικὴ τάξη μὲ πατριωτικὸ καὶ υπεύθυνο τρόπο, μὲ στόχο τὴ στερέωση καὶ ἐνίσχυση τῆς ἀνεξαρτησίας, τὴν ἀνόρθωση καὶ πρόοδο τῆς οἰκονομίας. Ἰδιαιτέρα ἀνεκτίμητος εἶναι ὁ ρόλος τῆς ΠΕΟ γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων καὶ τὴν ἀνόρθωση τῶν ἐρειπίων ποὺ προκάλεσαν τὸ πραξικόπημα καὶ ἡ εἰσβολή. Ὁ σ. Ζιαρτίδης στάθηκε πάντα πολέμιος τοῦ σωδινισμού καὶ ἔθνικισμοῦ, κήρυκας καὶ προασπιστὴς τῆς φιλίας καὶ συνεργασίας Ἑλλήνων καὶ Τούρκων. Μὲ τόλμη, διορατικότητα, πατριωτισμὸ καὶ ρεαλισμὸ ἀντιμετώπισε καὶ ἀντιμετωπίζει τὰ πολιτικὰ προβλήματα τῆς Κύπρου.

Ὁ σ. Ζιαρτίδης σ' ὅλα τὰ χρόνια τῆς ἀγωνιστικῆς του σταδιοδρομίας στάθηκε δάσκαλος καὶ ὁδηγητὴς τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ἡ συνεισφορά του ὑπῆρξε τεράστια στὴν καταπολέμηση τοῦ σεχταρισμοῦ καὶ στὴν ἐπεξεργασία ὀρθῆς πολιτικῆς ἐνότητος καὶ συνεργασίας, στὴ δράση τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος γιὰ τὰ προβλήματα τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀλλὰ καὶ στὸν πολιτικὸ ἀγῶνα τῆς Κύπρου.

Ὁ σ. Ζιαρτίδης ἔχει προσφέρει τὶς πολὺτιμες ὑπηρεσίες του καὶ στὸ διεθνὲς συνδικαλιστικὸ καὶ ἐργατικὸ κίνημα. Ἀντιπροσώπευσε καὶ ἀντιπροσωπεύει τὴν ΠΕΟ καὶ τὴν ἐργατικὴ τάξη τῆς Κύπρου στὴν Παγκόσμια Συνδικαλιστικὴ Ὁμοσπονδία (ΠΣΟ) ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως της, τὸ 1945 καὶ ἐργάζεται ἀπὸ τότε στὴν ἡγεσία τῆς ΠΣΟ μὲ συνέπεια παίρνοντας ὀρθὴ ταξικὴ θέση, πάνω στὰ προβλήματα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν ἐργαζομένων ὅλου τοῦ κόσμου. Αὐτὴ ἡ προσφορά τοῦ σ. Ζιαρτίδη ἀνέβασε διεθνῶς τὸ κύρος τῆς ΠΕΟ καὶ συνέβαλε θετικὰ στὸν πολιτικὸ ἀγῶνα τῆς Κύπρου.

Τὸ Γενικὸ Συμβούλιο τῆς ΠΕΟ ἐχτιμᾷ ἰδιαιτέρα τ' ἀνθρώπινα χαρίσματα τοῦ σ. Ζιαρτίδη, ποὺ ἀποκτοῦν ἰδιαίτερη σημασία γιὰ τὸν ἡγέτη καὶ καθοδηγητὴ. Ὁ σ. Ζιαρτίδης ἐργάστηκε τελημηρὰ καὶ στοργικὰ γιὰ τὴν προώθηση καὶ ἀνάπτυξη στελεχῶν. Πολλὲς φορές τόνισε πὼς ὁ ἡγέτης δὲν εἶναι ἀλάνθαστος. Στάθηκε πάντα ὑπέριμαχος τῶν δημοκρατικῶν διαδικασιῶν καὶ ἐδί-

δαξε σ' ὅλους νὰ λέν πάντα ἐλεύθερα τὴ γνώμη τους, νὰ παίρνουν δημοκρατικὰ τὶς ἀποφάσεις καὶ νὰ πειθαρχοῦν σ' αὐτές.

Δίκαια τὸ κίνημα τῆς ΠΕΟ, ὀλόκληρο τὸ Συνδικαλιστικὸ κίνημα, ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι καὶ ὁ λαὸς μας περιβάλλουν μὲ ἀγάπη καὶ ἐκτίμηση τὸ σ. Ζιαρτίδη.

Τὸ Γενικὸ Συμβούλιο τῆς ΠΕΟ συγχαίρει ἀκόμα μιὰ φορὰ τὸ σ. Ζιαρτίδη καὶ τὴν οἰκογένεια του καὶ τοῦ εὐχεται νὰ ζήσει ἀκόμα χρόνια πολλὰ καὶ εὐτυχημένα. Τοῦ εὐχεται ἀκόμα πολλὰ χρόνια γόνιμης δουλειᾶς γιὰ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων καὶ γενικά τοῦ λαοῦ μας.

Τὸ Γ.Σ. τῆς Π.Ε.Ο.

Λευκωσία, 11.5.1979

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ ΑΚΕΛ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ σ. ΑΝΔΡΕΑ ΖΙΑΡΤΙΔΗ

Ἀγαπητέ σ. Ἀνδρέα Ζιαρτίδη,

Με τὴν εὐκαιρία τῆς σημερινῆς ἐπετείου τῶν 60χρονων σου ἢ Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ, μὲ αἰσθήματα ἀδελφικῆς ἀγάπης σοῦ εὐχεται ἀπὸ καρδιάς καλὴ ὑγεία καὶ πολλὰ ἀκόμη χρόνια δημιουργικῆς δουλιᾶς στὴν ὑπηρεσία τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος.

Ἀπὸ τὰ νεανικά σου χρόνια ἀγαπητὲ σύντροφε Ἀνδρέα μπήκες στὴ βιοπάλη καὶ συνέχισες στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος τῆς Κύπρου. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἂν ποῦμε ὅτι τὸ προοδευτικὸ συντεχνιακὸ κίνημα τῆς Κύπρου καὶ οἱ κατακτήσεις του, πρῶτα σὰν ΠΣΕ καὶ σὲ συνέχεια σὰν ΠΕΟ, φέρουν τὴν σφραγίδα σου, μαζί βέβαια μὲ τοὺς ἄλλους στενοὺς συνεργάτες σου.

Με τὴν ἀκούραστη, συνειδητὴ δουριά σου, μὲ τὴ μεγάλη ἐμπειρία σου στοὺς ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξης τῆς Κύπρου, μὲ τὸν ἐπιδέξιο χειρισμὸ ὄλων τῶν προβλημάτων τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος συνέβαλες ὥστε τὸ συντεχνιακὸ κίνημα τῆς ΠΕΟ νὰ εἶναι σήμερα τὸ μεγαλύτερο καὶ πιὸ ἐμπειρο συντεχνιακὸ κίνημα τῆς Κύπρου.

Σὰν μέλος τοῦ Π.Γ. καὶ τῆς Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ ἀπὸ τὰ πρῶτα θήματα τοῦ κόμματος μας συμβάλλεις μὲ τις μελετημένες ἀπόψεις σου στὴν ἐπεξεργασία τῶν ἀποφάσεων τοῦ Κόμματος τῆς Ἐργατικῆς Τάξης πᾶνω σ' ὅλα τὰ σοβαρὰ προβλήματα τοῦ τόπου.

Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ ἐχτιμᾷ βαθιὰ τοὺς ἀγῶνες καὶ τις θυσίες σου ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ προσχώρησες στὶς γραμμὲς τοῦ Κόμματος τῆς Ἐργατικῆς Τάξης καὶ εὐχεται σὲ σένα καὶ τὴν οἰκογένεια σου καλὴ ὑγεία καὶ συνέχιση ἀπὸ μέρους σου τῆς τόσο δημιουργικῆς πολιτικῆς σταδιοδρομίας γιὰ πολλὰ ἀκόμη χρόνια.

Νὰ ζήσεις σύντροφε Ἀνδρέα Ζιαρτίδη!

Λευκωσία, 11.5.1979.

Συντροφικά,
Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ
Γ.Γ. τοῦ ΑΚΕΛ
γιὰ τὴν Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ

Ο Γ.Γ. ΤΗΣ ΠΣΟ ΕΝΡΙΚΕ ΠΑΣΤΟΡΙΝΟ
ΠΡΟΣ ΤΟ Γ.Γ. ΤΗΣ ΠΕΟ ΑΝΔΡΕΑ ΖΙΑΡΤΙΔΗ

Ἐκ μέρους τῆς Γραμματείας τῆς Παγκόσμιας Συνδικαλιστικῆς Ὁμοσπονδίας (ΠΣΟ) σοῦ ἀπευθύνω θερμότητα συγχαρητήρια μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς 60ῆς ἐπετείου τῶν γενεθλίων σου. Ἡ ΠΣΟ χαιρετίζει τις μακρόχρονας ὑπηρεσίες σου γιὰ τὴν ὑπόθεση τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τοῦ δημοκρατικοῦ κινήματος τῆς χώρας σου καὶ ὁλόκληρου τοῦ κόσμου, γιὰ τὴν ὑπόθεση τῆς εἰρήνης, τῆς δημοκρατίας, τῆς ἀπελευθέρωσης τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν λαῶν καὶ γιὰ κοινωνικὴ πρόοδο στὸν κόσμο. Σοῦ εὐχόμαστε χρόνια πολλὰ γεμάτα ἀπὸ εὐτυχία καὶ ἐπιτυχίες καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ δεκτεῖς τοὺς προσωπικοὺς μου χαιρετισμοὺς καὶ τὴν προσωπικὴ μου φιλία.

Γιὰ τὴ Γραμματεία τῆς ΠΣΟ
Ἐνρίκε Παστορίνο
Γενικὸς Γραμματέας.

Πράγα, 11.5.1979.

ΤΟ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟ ΜΗΝΥΜΑ
ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ

Πρὸς τὸ Γενικὸ Γραμματέα
τῆς Παγκύπριας Ἑργατικῆς Ὁμοσπονδίας (ΠΕΟ)
Σύντροφε Ἀνδρέα Ζιαρτίδη.

Ἀκριβὲ σύντροφε Ζιαρτίδη!

Τὸ Πανεγνωσιακὸ Κεντρικὸ Συμβούλιο τῶν ἐπαγγελματικῶν Ἑνώσεων, σᾶς συγχαίρει θερμὰ ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τῶν 60 χρόνων σας. Τὰ σοβιετικὰ συνδικάτα σᾶς ξέρουσαν ὡς διάσημο πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ παράγοντα, ποὺ πρόσφερε πολλές δυνάμεις, γνώσεις καὶ ικανότητες στὴ δημιουργία καὶ ἀνάπτυξη τοῦ προοδευτικοῦ κυπριακοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος. Στὸ παγκόσμιο ἐργατικὸ κίνημα εἶσαστε γνωστὸς ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὲς τοῦ Ἀνορθωτικοῦ Κόμματος Ἑργαζομένου Λαοῦ καὶ τῆς Παγκύπριας Ἑργατικῆς Ὁμοσπονδίας, ὡς ἀκαταμάχητος ἀγωνιστὴς γιὰ τὴν εἰρήνη, τὴ δημοκρατία καὶ τὴν κοινωνικὴ πρόοδο σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Μὲ τὴν ἀνεξάντλητη δρᾶση σας στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ὑποστήριξη τῶν ζωτικῶν συμφερόντων τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ, τὴν ἐνεργὴ συμμετοχὴ σας στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Κύπρου, τὴν ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα, καὶ ἀποστρατικοποίησι τῆς Κύπρου ἀποκτήσατε μεγάλο σεβασμὸ καὶ κύρος ἀνάμεσα στοὺς ἐργαζόμενους τῆς χώρας σας.

Ἡ ἀδιάκοπη δρᾶση σας γιὰ 33 χρόνια στὸ πόστο τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τῆς Παγκύπριας Ἑργατικῆς Ὁμοσπονδίας καὶ ἡ πολὺχρονη δραστηριότητά σας στὶς γραμμὲς τῆς Παγκόσμιας Συνδικαλιστικῆς Ὁμοσπονδίας, ἔτυχαν τῆς ἐπιδοκιμασίας καὶ ἀναγνώρισης ἀπὸ τὴν παγκόσμια ἐργατικὴ τάξη.

Τὴ μέρα τῆς ἐπετείου τῶν γενεθλίων σας τὸ Πανεγνωσιακὸ Κεντρικὸ Συμβούλιο Ἑπαγγελματικῶν Ἑνώσεων σᾶς εὐχεταί, ἀκριβὲ σύντροφε Ζιαρτίδη δυνατὴ υγεία καὶ νέες ἐπιτυχίες στὴ γόνιμη δρᾶση σας, ποὺ ἀποσκοπεῖ στὴν ἐπίτευξη τῆς ἐνότητος τοῦ κυπριακοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος, πρὸς ὄφελος ὅλων τῶν Κυπρίων ἐργαζομένων.

Πανεγνωσιακὸ Κεντρικὸ Συμβούλιο
Ἑπαγγελματικῶν Ἑνώσεων
Σοβιετικῆς Ἑνώσεως.

Ο ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ Γ.Γ. ΤΗΣ ΠΕΟ

Γενικὸ Γραμματέα
Παγκύπριας Ἑργατικῆς Ὁμοσπονδίας (ΠΕΟ)
σ. Ἀνδρέα Ζιαρτίδη.

Σεβαστὲ σύντροφε Ζιαρτίδη,

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἐξήντα χρόνων ἀπὸ τὴ μέρα τῆς γέννησής σας, σᾶς ἀπευθύνουμε τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια μας.

Πάνω ἀπὸ σαράντα χρόνια τῆς ζωῆς σας τὰ ἔχετε ἀφιερῶσει στὴν εὐγενεὴ ὑπόθεσι τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων, στὴν ὀργανωτικὴ ἀνάπτυξη τῶν γραμμῶν τῆς ἐργατικῆς τάξης τῆς Κύπρου, στὴ σταθερὴ ἄνοδο τῆς ἰδεολογικο-πολιτικῆς συνειδητότητας τῆς.

Τὸ ὄνομα σας, σύντροφε Ζιαρτίδη, εἶναι καλὰ γνωστὸ στὸ διεθνὲς συνδικαλιστικὸ κίνημα. Στὴ Σοβιετικὴ Ἑνωσι χαίρετε ἐπάξιου σεβασμοῦ καὶ κύρους γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν ἀνάμεσα στὰ κυπριακὰ καὶ σοβιετικὰ συνδικάτα, τὴ διεύρυνση τῶν στενῶν φιλικῶν κυπρο-σοβιετικῶν σχέσεων.

Δεχτεῖτε, ἀγαπητὲ σύντροφε Ζιαρτίδη, τὶς εὐκρινεῖς εὐχές μας γιὰ γερὴ υγεία, παραπέρα ἐπιτυχίες στὴ δρᾶση σας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, πολλὴ προσωπικὴ εὐτυχία.

Μὲ ἐκτίμησι,
Σ. Ἀστάδιν
Πρεσβευτὴς ΕΣΣΔ
στὴ Δημοκρατία
τῆς Κύπρου.

Λευκωσία, 12.5.1979.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ Β.Γ.Γ.
ΤΗΣ ΠΕΟ σ. Π. ΔΙΓΚΛΗ
ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟ
ΤΟΥ 18ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΟΥ Γ.Γ. ΤΗΣ
ΠΕΟ σ. ΑΝΔΡΕΑ ΖΙΑΡΤΙΔΗ

Ἀγαπητοὶ Προσκεκλημένοι!

Συνάδελφοι καὶ Συναδέλφισσες Σύνεδροι!

Ἀποτελεῖ πράγματι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ συγκινητικὲς στιγμὲς τοῦ Συνεδρίου μας ἡ παροῦσα Σύνοδος. Τιμοῦμε τὸν σ. Ἀνδρέα Ζιαρτίδη, τὸν ἡγέτη τῆς Ὀμοσπονδίας μας, τὸν πατέρα θάβλεγα τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος τῆς Κύπρου. Τὸ Συνέδριό μας συγχαίρει ὀλόψυχα τὸν σ. Ζιαρτίδη μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν 60 χρόνων του, καὶ τοῦ εὐχεται υγεία, ἀκόμα πολλὰ χρόνια ζωῆς, πολλὰ χρόνια γόνιμης προσφορᾶς πρὸς τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ λαὸ μας.

Τὸ Γενικὸ Συμβούλιο τῆς ΠΕΟ ἀποφασίζοντας νὰ τιμήσει τὸν σ. Ζιαρτίδη μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν 60 χρόνων του, συζήτησε πολὺ κατὰ πόσο ἔτσι συμβάλλουμε στὴν καλλιέργεια καὶ ἀνάπτυξη πνεύματος προσωπολατρίας, πού σὰν θέμα ἀρχῆς καταδικάζεται ἀπὸ τοὺς μεγάλους δασκάλους τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀπὸ τὸ δημοκρατικὸ ἐργατικὸ κίνημα. Τὸ ἐργατικὸ κίνημα διεθνῶς ἔχει ὀδυνηρὴ ἐμπειρία ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῆς προσωπολατρίας. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ Γενικὸ Συμβούλιο τῆς ΠΕΟ μὲ κανένα τρόπο δὲν θάθελε νὰ γίνῃ: συνεργὸς στὴν καλλιέργεια τέτοιων τάσεων. Αὐτὲς οἱ ἔγνοιες ἐκφράστηκαν ἀπὸ τὸ Γενικὸ Συμβούλιο καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν σ. Ζιαρτίδη.

Τὸ Γενικὸ Συμβούλιο κατέληξε ἀνεπιφύλαχτα πῶς ἔχει καθῆκο νὰ τιμήσει τὸν ἡγέτη τῆς Ὀργάνωσής μας. Πρέπει, υπογράμμισε τὸ Γ.Σ., νὰ

κάμνουμε διάκριση μεταξὺ τῆς καλλιέργειας τῆς προσωπολατρίας καὶ τῆς ἐκτέλεσης ἐνὸς καθήκοντος. Ἔχουμε ὑποχρέωση νὰ τιμοῦμε τοὺς παράγοντες καὶ τοὺς ἡγέτες τοῦ κινήματος μας, πού πρόσφεραν ὀλόκληρη τὴ ζωὴ τους στὸν ἀγῶνα γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τοῦ λαοῦ μας. Τιμώντας τοὺς ἡγέτες μας, υπογράμμισε τὸ Γ.Σ., ἐπιβάλλεται νὰ τηροῦμε ὀρισμένο μέτρο, νὰ μὴ ξεπερνῶμε ὀρισμένα ὅρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀρχίζει ἡ προσωπολατρεία. Πιστεύω πῶς αὐτὴ ἡ ἀπόφαση τοῦ Γ.Σ. εἶναι ὀρθή.

Τιμώντας ἓνα ἡγέτη τιμᾶς τὴν προσφορὰ του στὸ κίνημα τὸ ὁποῖο καθοδηγεῖ. Ἐκτιμώντας τὴν προσφορὰ καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἡγέτη, ἐκτιμᾶς σὲ τελευταία ἀνάλυση τὴν προσφορὰ καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἴδιου τοῦ κινήματος. Αὐτὴ ἢ ἀλήθεια εἶναι ἰδιαίτερα ὀρθή ὅταν ἡ ζωὴ καὶ ἡ Ἱστορία τοῦ κινήματος ταυτίζεται πλήρως μὲ τὴ ζωὴ τοῦ ἡγέτη.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, τιμώντας τὰ 60χρονα τοῦ σ. Ζιαρτίδη εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπισκοπήσουμε σὲ μεγάλη συντομία ὄχι τὴν Ἱστορία, ἀλλὰ μερικὲς ἀπὸ τὶς πιὸ ξεχωριστὲς σελίδες τῶν ἀγῶνων τοῦ κινήματος τῆς ΠΕΟ. Γιατὶ ὁ σ. Ζιαρτίδης εἶναι ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὲς αὐτοῦ τοῦ κινήματος καὶ ἀπὸ τὸ 1943 ὀρίσκεται στὴν κορυφὴ τῆς ἡγεσίας, σὰν Γενικὸς Γραμματέας πρῶτα τῆς ΠΣΕ καὶ κατοπιναῖα τῆς ΠΕΟ. Ἡ ζωὴ τοῦ σ. Ζιαρτίδη ταυτίζεται μὲ τὴν Ἱστορία καὶ τοὺς ἀγῶνες τοῦ κινήματος μας.

Στὴ δεκαετία τοῦ 1930—1940 ἀνάγονται βασικὰ οἱ ρίζες τοῦ κινήματος τῆς ΠΕΟ. Σ' αὐτὴ τὴ δεκαετία παρατηρεῖται ἡ ὀργάνωση σὲ μαζικὴ κλίμακα Συντεχνιῶν καὶ ἡ ἔνταξη σ' αὐτὲς μερικῶν χιλιάδων ἐργατοῦπαλλήλων. Μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς σ' αὐτὴ τὴ δεκαετία τὸ Συνδικαλιστικὸ κίνημα, ὄχι μόνον νομικά, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὰ ἀναγνωρίστηκε σὰν ὄντοτητα, ὅσο μικρὸ καὶ ἀδύνατο καὶ ἂν ἦταν ἀκόμα.

Ἡ δεκαετία τοῦ 1930 ἦταν ἀπὸ πολιτικῆς ἄποψης ἡ δεκαετία τῆς στυγνῆς παλμερικῆς δικτατορίας. Ἀπὸ οικονομικο-κοινωνικῆς ἄποψης ἦταν περίοδος οικονομικῆς καταπίεσης καὶ ἐξαθλίωσης τῶν ἐργαζομένων. Τὸ δικαίωμα τῆς ὀργάνωσης ἦταν μὲν ἀναγνωρισμένο νομικά, ἀλλὰ οἱ πρωτοπόροι συνδικαλιστὲς ὑφίστανται μύριες διώξεις καὶ κατατρεγμούς. Οἱ ἀπολύσεις ἐξ αἰτίας τῆς συνδικαλιστικῆς δράσης, οἱ φυλακίσεις, ἐξορίες καὶ παντοσεδεῖς καταδιώξεις ἦσαν στὴν ἡμερήσια διάταξη. Στόχος τῆς παλμερικῆς ἀστυνομίας καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς αὐθαιρεσίας ἦσαν οἱ πρωτοπόροι ἐργάτες, ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἦσαν στελέχη καὶ μέλη τοῦ τότε παράνομου Κομμουνιστικοῦ Κόμματος.

Μέσα σ' αὐτὲς τὶς συνθήκες ἡ δράση καὶ οἱ ἀγῶνες τοῦ τότε νεαροῦ Συντεχνιακοῦ κινήματος εἶχαν δυὸ βασικοὺς στόχους: τὴ βελτίωση τῶν ἀ-

πάνθρωπων ὄρων δουλειᾶς καὶ διαβίωσης τῶν ἐργατῶν καὶ γενικὰ τῶν ἐργαζομένων ἀφ' ἑνός, τὴν κατάκτηση καὶ τὴν περιφρούρηση τοῦ δικαιώματος τῆς ὀργάνωσης καὶ τῆς διαπραγματεύσεως ἀφ' ἑτέρου.

Τὰ κύρια γνωρίσματα τῶν συνθηκῶν δουλειᾶς στὴ δεκαετία τοῦ 1930—1940 ἦσαν τὰ μεροκάματα πείνας, οἱ ἀπεριόριστοι ὥρες δουλειᾶς, ἡ ἔλλειψη κάθε κοινωνικῆς προστασίας καὶ ἀσφάλισης, οἱ ἀνθυγιεινὲς συνθῆκες ἐργασίας καὶ ἡ ἀνεργία.

Στὴ δεκαετία τοῦ 1930 διεξήχθησαν σκληροὶ καὶ ἥρωϊκοὶ ἀγῶνες τῶν μεταλλωρύχων, τῶν οἰκοδόμων, τῶν ὑποδηματεργατῶν, τῶν ξυλουργῶν καὶ ἄλλων γιὰ ψηλότερα μεροκάματα, γιὰ ὀχτώωρο, γιὰ τὸ δικαίωμα τῆς ὀργάνωσης. Ὅρισμένοι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες ἦσαν ὀργανωμένοι, ἄλλοι ὅμως ἦσαν ἀθόρητοι, ἐξ αἰτίας τῶν σκληρῶν ὄρων δουλειᾶς καὶ τῶν ἀδυναμιῶν, τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος.

Τοὺς ὀργανωμένους ἥρωϊκοὺς ἀγῶνες, ποὺ ἀνοίξαν τὸ δρόμο γιὰ τίς σημερινὲς κατακτήσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης, καθοδήγησαν οἱ Συντεχνίες αὐτῶν τῶν ἐργαζομένων, ποὺ λίγο ἀργότερα ἀποτέλεσαν τὴ ραχοκοκκαλιά τῆς ΠΕΟ.

Τὸ σημερινὸ Συνδικαλιστικὸ κίνημα, ἡ σημερινὴ ἐργατικὴ τάξη τῆς Κύπρου ὀφείλου πολλὰ στοὺς πρωτοπόρους ἐργάτες καὶ συνδικαλιστὲς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, στὸ νεαρὸ μὲν καὶ μικρὸ ἀριθμητικὰ κίνημα τῆς δεκαετίας τοῦ 1930, ἀλλὰ μαχητικὸ καὶ ἀποφασιστικὸ. Χωρὶς τὸ μικρὸ καὶ πρωτοπόρο κίνημα ἐκείνης τῆς δεκαετίας δὲν θάχαμε τὸ σημερινὸ μαζικώτατο Συνδικαλιστικὸ κίνημα. Χωρὶς τοὺς ἀγῶνες καὶ τίς θυσίες τοῦ 1930, καὶ στὴ συνέχεια χωρὶς τοὺς σκληροὺς ἀγῶνες ποὺ ἀκολούθησαν μέσα στὴν δεκαετία 1940—50, δὲν θάχαμε τίς σημερινὲς τίς τόσο σημαντικὲς οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς ἐπιτεύξεις.

Ὁ δεῦτερος βασικὸς στόχος τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος ἐκείνης τῆς δεκαετίας ἦταν ἡ κατοχύρωση τοῦ δικαιώματος τῆς ὀργάνωσης καὶ τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, ἡ μαζικοποίηση, ἡ συνένωσις καὶ ὀργανωτικὴ θέσις καταλαμβάνει ἡ προσπάθεια ὀργανωτικῆς συνένωσις τῶν Συντεχνιῶν ποὺ τότε ὑπῆρχαν, μὲ τὴ δημιουργία ἐνὸς Παγκύπριου Συντονιστικοῦ Σώματος. Ἡ πρώτη προσπάθεια ποὺ ἀνελήφθη τὸ 1939 πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, μὲ τὴν ὀργάνωση τῆς πρώτης Παγκύπριας Συντεχνιακῆς Συνδιάσκεψης δυστυχῶς δὲν πέτυχε. Δυὸ χρόνια ἀργότερα, τὸ 1941, ἡ Β' Παγκύπρια Συντεχνιακὴ Συνδιάσκεψις ὀδήγησε στὴ συγκρότηση τῆς Παγκύπριας Συντεχνιακῆς Ἐπιτροπῆς, γνωστῆς ὡς ΠΣΕ, προκατόχου τῆς σημερινῆς ΠΕΟ.

Ὁ σ. Ζιαρτίδης διαδραμάτισε σημαντικὸ καὶ πρωτοποριακὸ ρόλο στὴ

δεκαετία τοῦ 1930, τόσο στοὺς ἀγῶνες τῶν ἐργαζομένων, ὅσο καὶ στίς προσπάθειες γιὰ τὴν ὀργάνωση τῶν ἐργατοῦπαλλήλων καὶ τὴν ὀργανωτικὴν συνένωσις τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος. Στίς 17.3.1937 ἔγινε μέλος τοῦ Συνδέσμου Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ λίγο ἀργότερα ἐκλέχτηκε μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Γραμματέας τοῦ Συνδέσμου. Οἱ ἱκανότητες καὶ τὰ προσόντα τοῦ σ. Ζιαρτίδης, ἡ ἀγωνιστικὴ του δράσις σύντομα τὸν ἀνέδειξαν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῶν Γραμματέων τῶν Συντεχνιῶν Λευκωσίας. Τὸν Ὀχτώωρο τοῦ 1941 ἐξελέγη Γραμματέας τῆς Παγκύπριας Ἐπιτροπῆς, καθῆκο τῆς ὁποίας ἦταν ἡ ὀργάνωση τῆς Β' Παγκύπριας Συντεχνιακῆς Συνδιάσκεψης, ποὺ γέννησε τὴν ΠΣΕ.

Ἡ δημιουργία τῆς Παγκύπριας Συντεχνιακῆς Ἐπιτροπῆς σήμανε νέο στάδιο στὴν Ἱστορία καὶ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος τῆς Κύπρου. Ἐπαφε νᾶναι τὸ κατατεμαχισμένον κίνημα καὶ τέθηκαν τὰ θεμέλια γιὰ τὸ σημερινὸ ἰσχυρὸ κίνημα τῆς ΠΕΟ, γιὰ τὸ σημερινὸ ἰσχυρὸ Συνδικαλιστικὸ κίνημα τῆς Κύπρου. Ἡ συνένωσις τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος τὸ 1941 ὑπὸ τὴν ἡγεσία τῆς ΠΣΕ ἀπέτελεσε τεράστια προσφορά στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ γενικώτερα τὸ λαὸ τῆς Κύπρου.

Ὁ σ. Ζιαρτίδης ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀπέτελεσε ἓνα ἀπὸ τοὺς ἱδρυτὲς καὶ ἡγετικούς παράγοντες τῆς ΠΣΕ. Τὸ 1943, ὅταν ὁ τότε Γενικὸς Γραμματέας τῆς ΠΣΕ σ. Ἀνδρέας Φάντης μαζὶ μὲ ἑκατοντάδες ἄλλα ἡγετικὰ στελέχη τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, κατετάγη στὸ στρατὸ γιὰ νὰ πολεμήσῃ τὸ Χιτλεροφασισμό, ὁ σ. Ζιαρτίδης ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα τοῦ Γ.Γ. τῆς ΠΣΕ. Τὸ 1946 ἡ ΠΣΕ κηρύχθηκε παράνομη ἀπὸ τὰ ἀποικιακὰ δικαστήρια γιὰ τὴν ἀντιιμπεριαλιστικὴ, ἀπελευθερωτικὴ τῆς δράσις, γιὰ τοὺς ἀγῶνες τῆς γιὰ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων. Τὸ πλῆγμα ποὺ κατάφερε ὁ βρετανικὸς ἀποικισμὸς τὸ 1946 ἐνάντια στὴν ΠΣΕ ἦταν μιὰ προσπάθεια νὰ τρομοκρατηθεῖ καὶ νὰ πληγεῖ τὸ εὐρύτερο δημοκρατικὸ κίνημα τῆς Κύπρου, ποὺ φούντωνε ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς ἀντιφασιστικῆς νίκης τῶν λαῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ μεγάλου θριάμβου τῆς Σοβ. Ἐνώσεως ἐνάντια στὸ φασισμό. Τὸ κτύπημα τῆς ΠΣΕ ἦταν προσπάθεια νὰ πληγεῖ τὸ εὐρύτερο ἀντιαποικιακὸ ἀπελευθερωτικὸ κίνημα τῆς Κύπρου, τοῦ ὁποίου ἡ ΠΣΕ καὶ ἡ ἀριστερὰ ἀποτελοῦσε πολὺ σημαντικὸ καὶ συνεπὲς κομμάτι.

Τὴ θέσις τῆς ΠΣΕ ἀμέσως μετὰ τὴν κήρυξη τῆς ὡς παράνομης, πῆρε ἡ ΠΕΟ, ποὺ συνεχίζει μὲ συνέπεια τίς ἀγωνιστικὲς παραδόσεις τῆς ΠΣΕ. Ἐπικεφαλῆς τῆς ΠΕΟ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς βρίσκεται ὁ σ. Ζιαρτίδης.

Στὰ τελευταῖα 40 χρόνια ἡ κατάσταση τῆς ἐργατικῆς τάξης τῆς Κύπρου ἔγινε ἀπὸ κάθε ἀποψη ἀγνώριστη. Ἡ μικρὴ καὶ ἀνοργάνωτη ἐργατικὴ

τάξη της δεκαετίας του 1930, σαν αποτέλεσμα των οικονομικών αλλαγών, αλλά και σαν αποτέλεσμα της γεμάτης αυτοθυσιά δουλειάς των πρωτοπόρων συνδικαλιστών, σαν αποτέλεσμα των αγώνων της ΠΣΕ, της ΠΕΟ, ευρύτερα του Συνδικαλιστικού κινήματος, μετεξελίχθη στη μεγάλη, με ζηλευτό επίπεδο οργάνωση, με ψηλή συνδικαλιστική και πολιτική συνείδηση εργατική τάξη της δεκαετίας του 1970. Οι αλλαγές αγκαλιάζουν όλες τις πτυχές της ζωής και δουλειάς των εργαζομένων. Οι αγράμματοι εργάτες του 1930, στη δεκαετία του 1970 μετεξελίχθηκαν στην εργατική τάξη με ψηλό πολιτιστικό επίπεδο. Οι πεινασμένοι εργάτες του 1930, που στερούσαν κάθε κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας, έγιναν η εργατική τάξη του 1970 με αρκετά ψηλό βιοτικό επίπεδο. Οι ηλικιωμένοι εργάτες οι απόμαχοι της δουλειάς κι απόκληροι της κοινωνίας, που στη δεκαετία του 1930 πέθαιναν της πείνας, στη δεκαετία μας είναι οι 40.000 συνταξιούχοι, που με τη βοήθεια της ΠΕΟ κι ευρύτερα του Συνδικαλιστικού κινήματος αυξάνουν διαρκώς οι συντάξεις τους.

Στά 40 χρόνια ύπαρξης του κινήματος της ΠΣΕ — ΠΕΟ η κατάσταση της εργατικής τάξης άλλαξε ριζικά. Δεν υπάρχουν σήμερα μισθοί και μεροκάματα πείνας. Υπάρχουν χαμηλοί μισθοί, όχι όμως μισθοί πείνας. Καμιά σύγκριση δεν μπορεί να γίνει όσον αφορά τις ώρες εργασίας. Στη δεκαετία του 1930 οι εργάτες δούλευαν γέννημα — θούνημα. Σήμερα η πλειοψηφία της εργατικής τάξης δουλεύει 40 ή και λιγότερες ώρες τη βδομάδα. Πάνω από 70% της εργατικής τάξης δουλεύουν πενθήμερη βδομάδα. Το ανεργιακό επίδομα, οι συντάξεις, γενικά οι κοινωνικές ασφάλισεις αποτελούν σημαντικό στοιχείο της ριζικά αλλαγμένης ζωής της εργατικής τάξης. Οι άδειες ανάπαυσης και οι πληρωμένες επίσημες άργιες έγιναν καθεστώς για την εργατική τάξη της εποχής. Οι αυτόματες τιμαριθμικές αναπροσαρμογές των μισθών και μεροκαμάτων αποτελούν σημαντικό στοιχείο της ζωής της εργατικής τάξης.

Πολλές και σοβαρότατες είναι οι κατακτήσεις της εργατικής τάξης στα τελευταία 40 χρόνια. Αυτές τις κατακτήσεις κανένας δεν τις χάρισε στην εργατική τάξη. Αυτές οι επιτεύξεις κατακτήθηκαν από την εργατική τάξη με σκληρούς αγώνες και θυσίες. Καθοδηγητής σ' αυτούς τους αγώνες βρισκόταν πάντα η ΠΣΕ, η ΠΕΟ, και ευρύτερα το Συνδικαλιστικό κίνημα.

Στη σαραντάχρονη Ιστορία του κινήματος της ΠΕΟ ξεχωρίζουν μερικές λαμπρές αγωνιστικές σελίδες για τα συμφέροντα της εργατικής τάξης. Οι μακροχρόνιοι και αίματηροι απεργιακοί αγώνες των μεταλλωρύχων το 1935, το 1944 και 1948. Οι σκληροί αγώνες των οικοδόμων το 1939, 1945,

1947 και 1948 για το 8ωρο και 44ωρο. Οι αγώνες των κυβερνητικών εργατών το 1941, 1942, 1944 για το 8ωρο και τον τιμάρθμο. Οι αγώνες των υποδηματεργατών, των τυπογράφων και άλλων κλάδων των εργαζομένων. Οι αγώνες για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τις κοινωνικές ασφάλισεις στη δεκαετία 1947—1957, είναι μερικές από τις λαμπρότερες αγωνιστικές εκδηλώσεις της εργατικής τάξης υπό την καθοδήγηση της ΠΕΟ, αρκετές από τις οποίες βάφτηκαν με αίμα.

Στη 40χρονη Ιστορία της ΠΕΟ ιδιαίτερη θέση καταλαμβάνει ο αγώνας για την αναγνώριση και κατοχύρωση του δικαιώματος οργάνωσης, ο αγώνας για το στεγαστικό πρόβλημα, ο αγώνας για τα συντεχνιακά ιατρεία, τη δωρεάν κρατική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, και γενικότερα για τις Κοινωνικές Ασφάλισεις, ο αγώνας για τη δωρεάν παιδεία, ο αγώνας ενάντια στην ανεργία και τον πληθωρισμό, ο αγώνας για τη δικαιότερη κατανομή κι ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος, για τη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών, αγώνας για τα ειδικά προβλήματα των εργαζομένων γυναικών και της νεολαίας.

Στο κέντρο της προσοχής της ΠΕΟ, ιδιαίτερα μετά το 1950 θρίσκει το πρόβλημα της ενότητας της εργατικής τάξης και του Συνδικαλιστικού κινήματος. Παρά τη μεγάλη διάσπαση, υπάρχει πολύ ψηλός βαθμός ενότητας και συνεργασίας στη δράση του Συνδικαλιστικού κινήματος της Κύπρου. Στην επίτευξη αυτής της ζηλευτής ενότητας και συνεργασίας η ΠΕΟ διεδράματισε αποφασιστικό ρόλο. Η ΠΕΟ θα συνεχίσει και στο μέλλο να δουλεύει για την ανάπτυξη αυτής της ενότητας και συνεργασίας. Φιλοδοξούμε να συμβάλουμε στη δημιουργία Παγκύπριου Συντεχνιακού Κογκρέσσου. Αυτό θ' αποτελέσει τεράστια προσφορά στην εργατική μας τάξη. Άμεσα θα επιδιώξουμε τη δημιουργία Μόνιμου Συντονιστικού Σώματος του Συνδικαλιστικού κινήματος, στηριγμένου στον απόλυτο σεβασμό της αυτοτέλειας κάθε Συνδικαλιστικής Οργάνωσης.

Στο πολιτικό μας πρόβλημα ο ρόλος της ΠΣΕ και της ΠΕΟ υπήρξε πάντα συνεπής πατριωτικός κι αντιιμπεριαλιστικός. Έδωσε όλες της τις δυνάμεις στο συνετό αγώνα για την αποτίναξη του αποικιακού ζυγού. Άκριβώς γι' αυτή τη συνεπή αντιιμπεριαλιστική της δράση η ΠΣΕ, την επομένη του αντιφασιστικού πολέμου, κηρύχτηκε παράνομη κι ή ηγεσία της, μ' επικεφαλής το σ. Ζιαρτίδη ρίχτηκε στη φυλακή. Η πολύμηνη φυλάκιση της ηγεσίας της ΠΣΕ αποτελεί το καλύτερο παράσημο της πατριωτικής αντιιμπεριαλιστικής της δράσης.

Μετά την κατάκτηση της ανεξαρτησίας η ΠΕΟ πάλεψε με συνέπεια

έναντια στις συνωμοσίες και μηχανογραφίες του ιμπεριαλισμού. Άγωνίστηκε για τη στερέωση της κυπριακής ανεξαρτησίας. Μιά από τις λαμπρότερες και πιο πατριωτικές σελίδες της Ιστορίας της ΠΕΟ ήταν η πολιτική της αυτοσυγκράτησης, που ἐφάρμοσε μετά την ανεξαρτησία. Η ΠΕΟ πρόσφερε την δλόφυχη υποστήριξη της στην αντιϊμπεριαλιστική πολιτική του ἀείμνηστου Προέδρου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου. Μετά τὸ πραξικόπημα και τὴν εἰσβολή ἢ ΠΕΟ ἔδωσε ὅλες της τις δυνάμεις στὸν ἀγώνα γιὰ δίκαιη λύση τοῦ Κυπριακοῦ, γιὰ λύση που νὰ κατοχυρώνει τὴν ανεξαρτησία, ἑδαφικὴ ἀκεραιότητα, τὴν κυριαρχία καὶ τὸ ἀδέσμευτο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, γιὰ τὴ λύση τῶν προβλημάτων τῶν ἀγνοουμένων καὶ τῶν προσφύγων. Στὰ τελευταία πέντε χρόνια συνέβαλε σημαντικὰ στὴν ἐπεξεργασία ρεαλιστικῆς πολιτικῆς γιὰ τὴ λύση τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος. Ὑποστηρίζουμε καὶ ὑποστηρίζουμε τὴν πολιτικὴ Μακαρίου, τις τέσσερις κατευθυντήριες γραμμές, τις προτάσεις Μακαρίου τοῦ 1977 γιὰ λύση τοῦ Κυπριακοῦ. Ὑποστηρίζουμε τὸν Πρόεδρο Κυπριακοῦ στὴν ἐφαρμογή τῆς πολιτικῆς Μακαρίου. Ὑποστηρίζουμε καὶ ὑποστηρίζουμε τὴ συνάντηση Κυπριακοῦ — Ντενκτὰς καὶ τὴν ἀνάγκη ἐπανέναρξης τῶν ἐνδοκυπριακῶν συνομιλιῶν.

Ἡ ΠΕΟ ἦταν πάντα διεθνιστικὴ ὀργάνωση τῆς ἐργατικῆς τάξης. Πάντα ὑποστηρίζουμε καὶ παλεύουμε γιὰ τὴ φιλία, τὴν εἰρηνικὴ συμβίωση καὶ τὴ συνεργασία Ἑλλήνων καὶ Τούρκων. Ἡ ΠΕΟ ἦταν πάντα ὀργάνωση ὅλων τῶν Κυπρίων ἐργαζομένων: Ἑλλήνων, Τούρκων, Μαρωνιτῶν καὶ Ἀρμενίων. Ἀκόμα καὶ στις παραμονές τοῦ πραξικοπήματος περίπου 2.500 Τούρκοι ἦσαν στις γραμμές τῆς ΠΕΟ. Θὰ συνεχίσουμε ν' ἀγωνιζόμαστε γιὰ νὰ θριαμβεύσει ἡ φιλία καὶ συνεργασία Ἑλλήνων καὶ Τούρκων. Καταδικάζουμε κάθε σωβινιστικὴ ἐκδήλωση, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται.

Ὁ πατριωτικὸς καὶ ὑπεύθυνος ρόλος τῆς ΠΕΟ ἔλαμψε στις τραγικὲς συνθήκες ποὺ ἀκολούθησαν τὸ πραξικόπημα καὶ τὴν εἰσβολή. Γιὰ τὴν ἐπιβίωση καὶ ἀναζωογόνηση τῆς οἰκονομίας μας, γιὰ τὴν ἐπιβίωση τοῦ ἴδιου τοῦ λαοῦ μας, γιὰ νὰ ἐξασφαλισθεῖ τὸ οἰκονομικὸ ὑπόβαθρο τοῦ πολιτικοῦ μας ἀγώνα, ἡ ΠΕΟ καθοδήγησε τὴν ἐργατικὴ τάξη νὰ δεχτεῖ προσωρινὴ μείωση τῶν ἀπολαβῶν της καὶ τῶν ἄλλων ὄρων ἐργασίας. Τ' ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς ὑπῆρξαν πολὺ εὐεργετικά.

Ἀγαπητοὶ προσκεκλημένοι!

Ἀγαπητοὶ Σύνεδροι!

Σκιαγράφισα τὴν Ἱστορία καὶ τοὺς ἀγῶνες τοῦ κινήματος τῆς ΠΣΕ — ΠΕΟ. Στὸ τιμὸν αὐτοῦ τοῦ κινήματος ἀπὸ τὸ 1943 θρίσκεται ὁ σ. Ζιαρτίδης.

Ὁ σ. Ζιαρτίδης ὑπῆρξε ἡ ψυχὴ τοῦ κινήματος μας ὁ ἀρχιτέκτονας τῆς πολιτικῆς τῆς ΠΣΕ — ΠΕΟ σ' αὐτὴ τὴν περίοδο. Ὁ σ. Ζιαρτίδης θρίσκóταν στὴν κορυφὴ τῆς ἡγεσίας τῆς ΠΣΕ — ΠΕΟ, ἡ ὁποία καθοδήγησε τοὺς ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ἡ προσφορὰ τοῦ σ. Ζιαρτίδη σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες, ἡ προσφορὰ του στις κατακτήσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης εἶναι ἀνεκτίμητη. Εἶμαι βέβαιος πὼς ἀπηχῶ τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν ἐργαζομένων, τὰ αἰσθήματα τοῦ Συνδικαλιστικοῦ κινήματος, ἀν ζητήσω ἀπὸ τὸ σ. Ζιαρτίδη νὰ δεχτεῖ τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς ἐργατικῆς τάξης γιὰ τὴν τεράστια προσφορὰ του πρὸς αὐτὴ καὶ γενικὰ πρὸς τὸν κυπριακὸ λαό. Ἡ ἐργατικὴ τάξη, ὁ λαός μας, τὸ Συνδικαλιστικὸ κίνημα τῆς Κύπρου δίκαια περιβάλλουν τὸ σ. Ζιαρτίδη μὲ ἀγάπη, ἐκτίμηση καὶ σεβασμὸ γι' αὐτὴ τὴν προσφορὰ του.

Ὁ σ. Ζιαρτίδης τυγχάνει ἀκόμα τῆς ἐκτίμησης καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς Παγκόσμιας Συνδικαλιστικῆς Ὄμοσπονδίας καὶ τοῦ Διεθνoῦς Συνδικαλιστικοῦ κινήματος γιὰ τὴν προσφορὰ του στὸ Παγκόσμιο ἐργατικὸ κίνημα. Ὁ σ. Ζιαρτίδης ἀπὸ τὸ 1945 εἶναι μέλος τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς ΠΣΟ καὶ ἀπὸ τὸ 1961 μέλος τοῦ Γραφείου τῆς ΠΣΟ.

Κυρίες καὶ Κύριοι!

Ἀγαπητοὶ φίλοι,

Συνάδελφοι!

Εἰς ἔνδειξη τῆς τεράστιας ἐκτίμησης τῆς προσφορᾶς τοῦ σ. Ζιαρτίδη πρὸς τὴν ΠΕΟ, τὴν ἐργατικὴ τάξη, τὸ λαὸ τῆς Κύπρου καὶ πρὸς τὸ παγκόσμιο ἐργατικὸ κίνημα,

Τὸ Γενικὸ Συμβούλιο τῆς ΠΕΟ ἀποφάσισε νὰ ἀπονεύσει στὸ σ. Ζιαρτίδη μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν 60χρονων του εἰδικὸ χρυσοῦν μετάλλιο. Παρακαλῶ τὸ σ. Ζιαρτίδη ὅπως προσέλθει γιὰ νὰ τὸ παραλάβει.

Τὸ Γενικὸ Συμβούλιο, τὸ 18ο Συνέδριό τῆς ΠΕΟ εὐχεται ξανά στὸ σ. Ζιαρτίδη υγεία καὶ ἀκόμα πολλὰ χρόνια, ζωῆς καὶ γόνιμης ἐργασίας πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐργατικῆς τάξης, ὅλων τῶν ἐργαζομένων καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ παγκόσμιου ἐργατικοῦ κινήματος.

ΖΗΤΩ Ἡ ΠΕΟ.

Λευκωσία, 15.5.1979.

Ο Β.Γ.Γ. της ΠΕΟ σ. Π. Δίγκλης παρασημοφορεί το Γ.Γ. της ΠΕΟ σ. Α. Ζιαρτίδη με το ειδικό χρυσό μετάλλιο του Γ.Σ. της ΠΕΟ.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜ.
ΤΗΣ ΠΣΟ ΝΤ. ΧΑΝΖΑΛΟΒΑ
ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟ

Σεβαστέ συνάδελφε Ζιαρτίδη,

Είμαι πολύ ευτυχής και υπερήφανη, διότι μου ανατέθηκε η ευχάριστη υποχρέωση να μεταφέρω σε σας και στην ΠΕΟ τα θερμά συναδελφικά συγχαρητήρια και ευχές της Γραμματείας της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Όμοσπονδίας, με την ευκαιρία των εξηντάχρονων σας. Στα συγχαρητήρια ενώνονται επίσης και όλοι οι συνεργάτες της ΠΣΟ.

Το όνομα και η δράση σας, συνάδελφε Ζιαρτίδη, είναι στενά συνδεδεμένα, όχι μόνο με τις επιτεύξεις και επιτυχίες της ΠΕΟ, κατά τη διάρκεια της 35χρονης δραστήριας συνδικαλιστικής σας ζωής, αλλά και με το διεθνές συνδικαλιστικό κίνημα. Είσαστε ένας από τους κύριους ιδρυτές της ΠΣΟ, και πάντα με συνέπεια υπερασπίζατε το πρόγραμμα και την πολιτική της Παγκόσμιας Όμοσπονδίας, στον αγώνα της για ενότητα και αλληλεγγύη όλων των εργαζομένων, για εξάλειψη των πολέμων, για τέτοια κοινωνία σε όλες τις χώρες, στην οποία δεν θα υπάρχει εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Η πλούσια σε πείρα, ενότητα και η μεγάλη πρόοδος που επιτεύχθηκε από την εργατική τάξη της Κύπρου, οι κοινωνικο-οικονομικές μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν στη ζωή των εργαζομένων της Κύπρου και το πνευ-

μα του αγώνα και της αλληλεγγύης — όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της δραστηριότητας της ΠΕΟ και της δικής σας καθοδήγησης.

Είμαστε υπερήφανοι που στα καθοδηγητικά μας όργανα βρίσκονται τέτοιοι πεπειραμένοι και συνετοί αντιπρόσωποι, όπως είσατε εσείς, συνάδελφε Ζιαρτίδη, μέλος του Γραφείου της ΠΣΟ. Εκτιμούμε βαθειά τον αξιόσημωτο ρόλο της ΠΕΟ και της καθοδήγησης της, που διαδραματίζουν στην δραστηριότητα της ΠΣΟ και των Διεθνών Συνδικαλιστικών τους Ένώσεων.

Δεν μπορούμε μ' αυτή την ευκαιρία να μη θυμηθούμε τον πιο στενό σας σύντροφο, τη γυναίκα σας, ή παρουσία της όποιας ή βαθειά της κατανόηση και ή ολόπλευρη, γιομάτη αυταπάρνηση βοήθεια της σας υπερβοηθούν και ενδυναμώνουν σ' όλους τους αγώνες σας για ένα καλύτερο αύριο του εργαζόμενου ανθρώπου. Γι' αυτό, με πραγματική χαρά από μέρους της ΠΣΟ την ευχαριστώ θερμότατα και της εύχομαι μ' όλη μου την καρδιά ακόμα πιο πολλά, όμορφότερα χρόνια μαζί στη ζωή.

Σας εύχομαστε ευτυχία και μακροζωία, υγείαν και επιτυχίες στη δραστηριότητα για το καλό των Κυπρίων εργαζομένων και του κοινού μας αγώνα, για καλύτερη και πιο ευτυχημένη ζωή των εργαζομένων στην Κύπρο και σ' ολόκληρο τον κόσμο.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ Γ.Γ. ΤΗΣ
Ε.Κ.Α. ΧΑΜΠΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟ

Ἄξι. Κύριοι,

Ἄγαπνητοί φίλοι ἀντιπρόσωποι,

Ἀπό μέρους της βασανισμένης ἀγροτιάς, ἀπό μέρους τῶν ξεριζωμένων προσφύγων ἀγροτῶν, ἀπό μέρους τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου της ΕΚΑ, σ' αὐτή τήν εἰδική σύνοδο τοῦ συνεδρίου σας, ἀφιερωμένη στα 60χρονα τοῦ συνάδελφου Ἀνδρέα Ζιαρτίδη, τοῦ εύχομαστε χρόνια πολλά ἀκόμα νά ζήσει, νά τά χιλιοχρονήσει ὅπως λέμε ἐμεῖς οἱ ἀγρότες προπαντός με καλή, με σιδερένια υγεία.

Γιά μᾶς ὁ συνάδελφος Ζιαρτίδης δέν εἶναι μονάχα ὁ ἡγέτης της Ἐργατικῆς Τάξης.

Κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση της ΠΕΟ και τοῦ συνάδελφου Ζιαρτίδη δέν ὀργανώθηκε μονάχα ἡ ἐργατική τάξη. Ἡ ἐργατική τάξη ἀνοιξε τὸ δρόμο στήν ὀργάνωση της ἀγροτιάς και ὀργανώθηκε ἡ ἀγροτιά.

Κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση της ΠΕΟ και τοῦ συνάδελφου Ἀνδρέα Ζιαρ-

τίδη σφυρηλατήθηκε ή συμμαχία τής εργατικῆς τάξης με τήν ἀγροτιά, μέσα στους κοινούς μας αγώνες για τὰ κοινά μας προβλήματα, στους αγώνες για μιὰ καλύτερη, ἀνθρωπινότερη ζωή για τούς εργαζόμενους.

Κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τής ΠΕΟ και τοῦ συνάδελφου Ἀνδρέα Ζιαρτίδη συνεργάζεται και ἐνώνεται ή εργατικὴ τάξη, συνεργάζονται και ἐνώνεται οἱ ἀγρότες, συνεργάζονται οἱ δημοκρατικὲς δυνάμεις, προσεγγίζονται οἱ Τουρκοκύπριοι, στους κοινούς ἀντιϊμπεριαλιστικούς μας αγώνες, ἀνοίγει ὁ δρόμος για μιὰ Κύπρο Ἀνεξάρτητη — Ἀδέσμευτη — Ὁμόσπονδη — Δημοκρατικὴ, Εἰρηνικὴ και Εὐτυχημένη.

Στὸ συνάδελφο Ζιαρτίδη ὀφείλουν πολλὰ οἱ ἀγρότες μας. Ὀφείλουν πολλὰ οἱ εργαζόμενοι μας. Ὀφείλη πολλὰ ὁ λαός μας. Μιὰ ή εὐχή μας. Νὰ ζήσει ἀκόμα χρόνια πολλὰ, νὰ δεῖ τήν Κύπρο ὅπως τήν ὀνειρεύτηκε ἀπὸ τὰ νεανικά του χρόνια, ὅπως ἀγωνίστηκε νὰ τήν καταστήσει ὅπως ὄλοι μας τήν θέλουμε και ἀγωνιζόμαστε για μιὰ Κύπρο Ἀνεξάρτητη, Κύπρο Ἐνιαία, κοινὴ πατρίδα Ἑλλήνων και Τούρκων, Κύπρο Σοσιαλιστικὴ και Εὐτυχημένη.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ
ΖΙΑΡΤΙΔΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ
ΣΥΝΟΔΟ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΟΥ

Συγάδελφοι,
Συναδέλφισσες,
Άγαπητοί φίλοι,

Ευχαριστώ όλους για την τιμή που μου γίνεται σήμερα.

Ευχαριστώ την σ. Χανζάλοβα και την καθοδήγηση της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Όμοσπονδίας με τον χαιρετισμό και τις ευχές τους. Δεν χρειάζεται να πω πόσον εκτιμώ αυτά που λέει για μένα η ΠΣΟ. Διότι η ΠΣΟ δεν είναι μόνον η Παγκόσμια Όργάνωση που εκφράζει τους πιο γνήσιους πόθους των εργαζομένων όλου του κόσμου, που οργανώνει και καθοδηγεί τη διεθνή αλληλεγγύη όπουδήποτε χρειασθεί. Η ΠΣΟ ήταν και είναι ανώτερο σχολείο για μένα και για τα περισσότερα στελέχη της ΠΕΟ.

Ευχαριστώ επίσης για τον χαιρετισμό και τις ευχές της Ένωσης Κυπρίων Άγροτών. Εκφράζεται μ' αυτούς η ενότητα και η συμμαχία της αγροτιάς με την εργατική τάξη. Για την στερέωση αυτής της συμμαχίας η ΠΕΟ και εγώ προσωπικά θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τους συνεργάτες μου του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ για την απόφασή τους να τιμήσουν την 60η επέτειο των γενεθλίων μου και για τα τόσα καλά λόγια που εκ μέρους τους είπε για μένα ο σ. Παύλος Δίγχαλης. Δεν λέω πώς δεν είμαι άξιος για όλα όσα είπε ο σ. Δίγχαλης, όμως

πρέπει να θυμάστε πάντα ότι σε τέτοιες περιπτώσεις σαν αυτή, συνήθως λέγονται και υπερβολές!

Όπωςδήποτε όμως, υπερβολικά ή μή, αυτά που είπε ο αγαπητός μου Παύλος εκ μέρους του Γ.Σ. της ΠΕΟ τὰ δέχομαι: ότι εκφράζουν τὰ ειλικρινή αισθήματα όλων, και ξανά ευχαριστώ.

Έκτος απ' αυτό που σας είπα ότι στις τέτοιες περιπτώσεις λέγονται και υπερβολές θα ήθελα να προσθέσω και κάτι άλλο: Το συντεχνιακό κίνημα, γενικότερα το λαϊκό κίνημα πρέπει να εκτιμά και να τιμά τους αγωνιστές του. Κι' εκείνους που βρίσκονται στην κορυφή της πυραμίδας και κείνους που βρίσκονται χαμηλότερα, όλους μ' ένα ανάλογο τρόπο το κίνημα στην κατάλληλη ώρα πρέπει να τους τιμά. Αν η άστική τάξη βρίσκει τρόπο να τιμά εκείνους που την εξυπηρετούν, πολύ περισσότερο το λαϊκό κίνημα. Το λαϊκό κίνημα, που λέμεν — και έτσι είναι — ότι διαπλάθει νέους ανώτερους ανθρώπους δεν μπορεί να είναι άχαριστο.

Αυτή όμως, ή απογοητική τιμής, αυτή ή εκδήλωση της εκτίμησης προς τους αγωνιστές μικρούς ή μεγάλους, προπάντων προς τους μεγάλους, πρέπει να γίνεται με μέτρον. Με σοβαρότητα και σεμνότητα. Δεν πρέπει να περνά τὰ όρια της ενδεικνυόμενης εκτίμησης και να μεταβάλλεται σε προσωπολατρεία. Θα έλεγα πως όσο μεγάλος είναι ο ήγέτης που θέλουμε να τιμήσουμε, όσο πιο ψηλά στην κορυφή βρίσκεται τόσο πιο σοβαρά και σεμνά πρέπει να τον τιμούμε. Για ένα στέλεχος που βρίσκεται στην κορυφή της πυραμίδας, πρέπει να θυμούμαστε και το εξής: Τα σημερινά καλά λόγια που μπορεί να ακούσει ένας ήγέτης για τή δουλειά του για τις υπηρεσίες του έχουν τήν αξία τους. Δεν μπορεί να υποτιμηθούν. Άλλά μεγαλύτερη, παλλαπλασιασμένη αξία έχουν τὰ καλά λόγια που θα πει γι' αυτόν μετά 25, 50, 75 χρόνια, ή ιστορία. Εκείνη πρέπει να μιλήσει. Εκείνη ή κρίση είναι που έχει σημασία.

Έπαυλαμδάνω, τὰ καλά λόγια που άκουσα τὰ δέχομαι σαν τήν έκφραση των ειλικρινών αισθημάτων όλων σας κι' ευχαριστώ.

Συναδέλφισσες,
Συναδέλφοι,
Φίλοι,

Άπο τήν ημέρα που πάρθηκε ή απόφαση να γιορτάσει ή ΠΕΟ τήν 60η επέτειο των γενεθλίων μου και να με τιμήσει με αυτό το μετάλλιο, πολλές φορές έφερα στο νοῦ μου τους συνεργάτες μου. Παλιούς συνεργάτες του παρελθόντος και τωρινούς, που συνεχίζουν ακόμα τή δουλειά τους μέσα στο

κίνημα. Συνεργάτες άσημαντους από άποψη αξιώματος, αδύνατους από άποψη ικανοτήτων και συνεργάτες που βρέθηκαν πιο ψηλά από μένα σαν καθοδηγητές μου ή δίπλα μου. Συνεργάτες που εκουράστηκαν ή απογοητεύθηκαν σύντομα, και έμειναν στην πάντα, και συνεργάτες που έμειναν στη δράση όσο κρατούσαν σωματικά και πνευματικά. Συνεργάτες που βρίσκονται ακόμα στη ζωή και συνεργάτες που μάς άφησαν χρόνια.

Όλους τους έφερα στο νοῦ μου. Όχι για λόγους συναισθηματικούς, παρ' όλον ότι είμαι συναισθηματικός τύπος, αλλά για λόγους ουσίας.

Είπα πολλές φορές μέσα μου και το λέω και τώρα: - Τι θα είμουν εγώ χωρίς όλους αυτούς τους συνεργάτες; Οριστικά δεν θα είμουν αυτός που είμαι σήμερα. Πολλές φορές άκουσα να μιλούν για τήν πείρα μου στα συνδικαλιστικά και τὰ πολιτικά θέματα. Και βέβαια έχω πείραν και γνώσεις. Η πείρα μου όμως είναι το άθροισμα της πείρας των συνεργατών που είχα μέσα σ' αυτά τὰ 42 χρόνια. Έκτισα τήν πείρα μου πάνω στην πείρα τους. Άκόμα και τὰ λάθη τους και οι αδυναμίες τους μου ήσαν χρήσιμα, για ν' αποκτήσω τήν πείρα που έχω για να γίνω άξιος για τή σημερινή τιμή.

Θα ήθελα έδω να απευθυνθώ σ' όλα τὰ στελέχη, αυτά κυρίως που ανεβαίνουν, στα στελέχη που σε πέντε, σε δέκα, σε είκοσι χρόνια θα κατέχουν ήγετικές θέσεις στο κίνημα. Για τήν επιτυχία ενός ήγετικού στελέχους υπάρχουν μιά σειρά παράγοντες. Η εργατικότητα, ή συνέπεια ή αφοσίωση στην υπόθεση της εργατικής τάξης ή όρθή ταξική θεωρητική και ιδεολογική κατάρτιση, ή ειδίκευση στα συνδικαλιστικά θέματα και προβλήματα. Όλα αυτά είναι απαραίτητα για να πετύχει ένας σαν ήγετικό συνδικαλιστικό στέλεχος. Υπάρχει όμως ένας παράγοντας ακόμα που αν παραμεληθεί όλοι οι άλλοι έξασθενούν. Αυτός είναι ή ικανότητα του στελέχους να δημιουργεί συνεργάτες και να καταφέρνει να συνεργάζεται και να επικοινωνεί μαζί τους και να γίνεται ο ίδιος μαζί τους αυτό που λέμεν συλλογική καθοδήγηση.

Είπα ότι το ήγετικό στέλεχος πρέπει να καταφέρνει να επικοινωνεί με τους συνεργάτες του. Αυτή ή επικοινωνία δεν είναι μονόδρομος κατεύθυνσης. Το ήγετικό στέλεχος πρέπει να είναι ικανό και πρόθυμο να μεταδίδει στους συνεργάτες του τις σκέψεις του, τις άποψεις του, τὰ επιχειρήματα του — κάποτε και τις οδηγίες του — και να τους βοηθά να τον κατανοούν. Άλλά ταυτόχρονα πρέπει να είναι και ικανός και πρό πάντων πρόθυμος να δέχεται και να κατανοεί τις ιδέες, τις σκέψεις, τὰ επιχειρήματα των συνεργατών του. Μ' αυτό τον τρόπο και άντλει πείραν και μεταδίδει πείραν. Αυτό, είναι συλλογική εργασία ποιότητας.

Το ήγετικό στέλεχος πρέπει να παραδέχεται ότι μπορεί κάποτε αυτός

νά κάμνει λάθος και ὀρθοί νά εἶναι οἱ συνεργάτες του. Διότι ἡγέτης ἀλάστος δὲν ὑπάρχει.

Ἐδῶ, εἶναι πιθανόν κάποιος νά μὲ προκαλέσει σὲ μιὰν ἐρώτηση: "Ὁ λαὸς αὐτὸς γιὰ τὰ ὁποῖα μᾶς κάμνεις διαλέξει ἐσὺ τὰ ἐφαρμοζέεις;

Τὴν πιὸ ὀρθὴν ἀπάντηση σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα μόνον οἱ κατὰ καιροὺς συνεργάτες μου μποροῦν νά τὴν δώσουν.

Ἐγὼ τὸ μόνον πού μπορῶ νά πῶ χωρὶς ψευτομετριοφροσύνην εἶναι ὅτι αὐτὲς τὶς ἀρχές πού ἀνέφερα τὶς εἶχα πάντα στὴν ἔγνοια μου. Νομίζω ὅτι τὶς πιὸ πολλές φορές ἐκατάφερα νά ἐφαρμόζω αὐτὰ πού διακήρυσσα. Εἶχα ὅμως καὶ ἀποτυχίες.

Συναδέλφισσες,
Συναδέλφοι,

Ἄρκετὲς φορές ἐδρέθηκα ἀντιμέτωπος μὲ τὴν ἐξῆς ἐρώτηση: «Συναδέλφε Ζιαρτίδη! Εἶναι ἀλήθεια ὅτι εἶσαι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ συντεχνιακοῦ κινήματος»; ἢ «Συναδέλφε Ζιαρτίδη! Ποιὸς εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ συντεχνιακοῦ κινήματος;»

Καὶ στὴν μιὰ καὶ στὴν ἄλλη ἐρώτηση ὑπάρχει ἓνα λάθος. Τὸ ἴδιο λάθος. Αὐτοὶ πού υποβάλλουν αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν ἀντίληψη ὅτι: ἓνα ταξικὸ συντεχνιακὸ κίνημα εἶναι δυνατόν νά ἰδρυθεῖ ἀπὸ ἓνα ἢ δυὸ ἢ τρεῖς ἀνθρώπους. Αὐτὴ εἶναι μιὰ λαθασμένη ἀντίληψη. Χωρὶς νά ὑποτιμῶ τὸν ρόλο τῶν προσώπων, τῶν δυὸ - τριῶν, τῶν πέντε - δέκα πρωτοπόρων, ταξικὰ συνειδητοποιημένων ἐργατοῦπαλλήλων στὴν ἰδρυση μᾶς συντεχνίας καὶ τὴν συμβολή τους στὴν ἰδρυση τοῦ εὐρύτερου συντεχνιακοῦ κινήματος, ἢ ἀπάντηση πού δίνουμε σ' αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις εἶναι ὅτι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ συντεχνιακοῦ κινήματος, ὄχι μόνον αὐτοῦ στὴν Κύπρο, ἀλλὰ τοῦ συντεχνιακοῦ κινήματος σὲ κάθε χώραν, εἶναι ἡ ἐργατικὴ τάξη. Μέσα στὶς εὐνοϊκὲς ἀντικειμενικὲς οικονομικὲς καὶ κοινωνικὲς συνθῆκες πού δημιουργοῦνται σὲ μιὰ συγκεκριμένη ἱστορικὴ περίοδο, ἡ ἐργατικὴ τάξη ἀναπτύσσεται ἀριθμητικὰ, συγκροτῶνται στὴν παραγωγή, κινητοποιεῖται στὴν ἀρχὴ αὐθόρμητα καὶ σπασμωδικὰ καὶ ἀργότερα πιὸ συνειδητὰ καὶ συστηματικὰ καὶ φτιάχνει τὸ συντεχνιακὸ τῆς κινήμα. Μέσα σ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, πού στὴν Κύπρο ἐμφανίστηκαν στὴ δεκαετία τοῦ 1930, ἐγὼ ἀπλῶς δρέθηκα μέσα στὶς λίγες ἑκατον-

τάδες τῶν πρωτοπόρων ἐργατῶν πού διαδραμάτισαν καθοδηγητικὸ ρόλο χρησιμο γιὰ τὴν ὀργάνωση τοῦ συντεχνιακοῦ κινήματος.

Ἐδῶ νομίζω ὅτι εἶναι καθῆκο μου νά προσθέσω κάτι. Ἐμίλησα γιὰ μερικὲς ἑκατοντάδες πρωτοπόρων ἐργατοῦπαλλήλων πού διαδραμάτισαν χρησιμο καθοδηγητικὸ ρόλο.

Ποιοὶ ἦσαν αὐτοί; Αὐτὸ πρέπει νά τὸ ξέρουν οἱ νέοι καὶ νά τὸ ξέρει ἐπίσης ἡ ἱστορία. Ποιᾶς πάστας ἀνθρώποι ἦσαν αὐτοί, οἱ λίγες ἑκατοντάδες, πού μέσα στὶς συνθῆκες τῆς Παλμερικῆς τρομοκρατίας ἀνάλαβαν αὐτὸ τὸ ρόλο;

Σχεδὸν ὅλοι ἦσαν νέοι μυημένοι στὶς ἐπαναστατικὲς ἰδέες τοῦ σοσιαλισμοῦ. Σχεδὸν ὅλοι ἦσαν μέλη τοῦ παράνομου τότε Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Κύπρου, πού μέσα στὸ πρόγραμμα καὶ τοὺς σκοποὺς του εἶχε νά βοηθήσει τὴν ἐργατικὴ τάξη νά ὀργανωθεῖ καὶ νά ἀγωνιστεῖ.

Ἡ ἐργατικὴ τάξη τῆς Κύπρου ἐργάτες καὶ ὑπάλληλοι, χρωστοῦν πολλὰ σὲ καινο τὸ κόμμα πού εἶναι ὁ πρόδρομος τοῦ σημερινοῦ κόμματος τῆς ἐργατικῆς τάξης, τοῦ ΑΚΕΛ.

Λοιπὸν γιὰ ὅσους ρωτοῦν, δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ ἰδρυτὴς τοῦ συντεχνιακοῦ κινήματος. Ἰδρυτὴς του εἶναι ἡ ἐργατοῦπαλληλικὴ τάξη τῆς χώρας μας.

Ἐπάρχει ἀκόμα μιὰ ἐρώτηση πού μπαίνει συχνὰ καὶ ἀπὸ νέους μέλη τοῦ κινήματος μας καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους πού θρῖσκονται ἔξω ἀπὸ τὸ κίνημα:-

Πῶς συνέβη νά γίνεις συντεχνιακὸς ἡγέτης;
Πῶς τὸ ἀποφάσισες;

Τὸ πρῶτο πού θέλω νά πῶ σχετικὰ μὲ αὐτὴ τὴν ἐρώτηση εἶναι ὅτι ἕνας ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος γίνεται στέλεχος τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος ὄχι τυχαῖα. Ὅπως τὸ συντεχνιακὸ κίνημα ὅπως σᾶς εἶπα πρὶν λίγο εἶναι δημιούργημα τῆς ἐργατικῆς τάξης μέσα σὲ ὀρισμένες εὐνοϊκὲς ἀντικειμενικὰ οικονομικὲς καὶ κοινωνικὲς συνθῆκες, ἔτσι καὶ τὸ συντεχνιακὸ στέλεχος, ὁ συντεχνιακὸς ἢ ὁ πολιτικὸς ἡγέτης τῆς ἐργατικῆς τάξης εἶναι δημιούργημα τῶν ἀντικειμενικῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν. Ὁ συντεχνιακὸς καὶ ὁ ἐργατικὸς ἡγέτης εἶναι γέννημα τῆς ἐποχῆς του.

Ὁ ἐργάτης ἢ ὁ ὑπάλληλος πού γίνεται συντεχνιακὸ στέλεχος, συντεχνιακὸς ἡγέτης, πρέπει νᾶχει ὀρισμένα προσόντα, πρέπει νά ἔχει ὀρισμένες ἀρετὲς. Πρέπει πρῶτα - πρῶτα νά ἔχει ἀποκτήσει ταξικὴ συνείδηση. Καὶ νομίζω ὅτι δὲν χρειάζεται νά ἐξηγήσω μὲ πολλὰς λεπτομέρειες. Τὶ σημαίνει αὐτό. Πρέπει νά εἶναι ἱκανὸς νά συλλαμβάνει τὰ μηνύματα τῶν καιρῶν του. Ἡ πολιτικὴ του ἀνταίνα πρέπει νά συλλαμβάνει τὰ προβλήματα πού εἶναι

γύρω του και πρέπει να συγκινείται και να πονεί γι' αυτά τα προβλήματα. Πρέπει να είναι σε θέση να καταλαβαίνει ότι τα προσωπικά του προβλήματα είναι μέρος των γενικών κοινωνικών προβλημάτων της τάξης στην οποία ανήκει. Πρέπει να είναι σε θέση να βλέπει και να παραδέχεται ότι το κοινωνικό σύστημα είναι ή αιτία όλων των πιο σοβαρών προβλημάτων της τάξης του και ότι η ριζική θεραπεία βρίσκεται στην αλλαγή του συστήματος και ότι η αλλαγή του κοινωνικού συστήματος δεν γίνεται μόνη. Χρειάζεται την οργανωμένη επαναστατική κίνηση των δυνάμεων που αδικούνται απ' αυτό το σύστημα. Πρέπει να αποφασίσει ότι ο ίδιος πρέπει να μπει σ' αυτή την κίνηση και να παίξει τον ρόλο του.

Ύστερα έρχεται το στάδιο της ειδικεύσης. Ο εργάτης ή ο υπάλληλος που γίνεται συντεχνιακό στέλεχος πρέπει να γνωρίσει τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της τάξης του και πιο πέρα ακόμα, της κοινωνίας σαν σύνολο. Να ξέρει και την αιτία και την λύση τους. Πρέπει να μάθει να μελετά και να αναλύει τα προβλήματα.

Πριν λίγο είπα ότι ο εργάτης ή ο υπάλληλος που θέλει να γίνει συντεχνιακό ή γκετικό στέλεχος πρέπει να παραδεχθεί την ανάγκη της οργανωμένης επαναστατικής κίνησης και να μπει σ' αυτή την κίνηση για να παίξει τον ρόλο του. Αυτή η κίνηση είναι το εργατικό κίνημα. Το εργατικό κίνημα έχει τη δική του επιστημονική θεωρία. Τη θεωρία του επιστημονικού Σοσιαλισμού. Ο συντεχνιακός ή γκετικός πρέπει να μελετά και να σπουδάζει συνεχώς αυτή τη θεωρία. Πρέπει να ξέρει και να την εφαρμόζει στη δουλειά του. Πιο σωστά, να την έχει σαν οδηγό στη δουλειά του. Σαν οδηγό, όχι σαν τυφλοσύρτη.

Πώς συνέδη λοιπόν να γίνω συνδικαλιστής; Και μάλιστα στέλεχος; Η απάντηση είναι ότι με έκαμε ή εποχή που γεννήθηκα. Φαίνεται πως είχα και σ' ένα βαθμό τα προσόντα, όμως έδω θά προσθέσω και την βοήθεια που είχα από το κόμμα μου, το κόμμα της εργατικής τάξης τον φορέα της θεωρίας που είναι απαραίτητη για τη δουλειά ενός στελέχους.

Συναδέλφισσες,

Συνάδελφοι,

Δεν πρέπει να μακρηγορήσω με την απάντηση αυτή, αλλά υπάρχει κάτι ακόμα που αν δεν ειπωθεί θα αποτελεί σοβαρή παράλειψη.

Αναφέρθηκα στους συνεργάτες μου, στο κόμμα, στις συνθήκες που με βοήθησαν να αναδειχθώ και να γίνω άξιος αυτής της τιμής. Πρέπει τελει-

ώνοντας να προσθέσω τη γυναίκα μου και τα παιδιά μου. Δεν είναι λίγο πράγμα για ένα ήγετικό στέλεχος να έχει εξασφαλίσει, χάρις στη γυναίκα του, μιάν ήσυχη οικογενειακή ζωή. Δεν ήταν μόνον οι πολλές ώρες δουλειάς και οι συχνές απουσίες που λίγες ώρες αφήνουν στο στέλεχος για την οικογένεια του. Ήταν και οι κίνδυνοι των συλλήψεων, των φυλακίσεων, της εξορίας, των τρομοκρατικών απειλών από τους λογής-λογής έχθρους του κινήματος. Ήταν και οι χαμηλοί μισθοί που καμιά φορά κι αυτοί άργουσαν να πληρωθούν. Δεν είναι μικρό πράγμα να τάξεις όλα αυτά και να αισθάνεσαι ότι πρώτος σύμμαχος δίπλα σου ενάντια σ' όλες τις δυσκολίες είναι η γυναίκα σου. Δεν είναι μικρό πράγμα να δουλεύεις απερίσπαστος, από οικογενειακές δυσκολίες και προβλήματα.

Εγώ το είχα αυτό το μεγάλο πλεονέκτημα, χάρις στην κατανόηση, πιο σωστά την αλληλεγγύη, πιο σωστά τη συμμαχία της γυναίκας μου και ύστερα των παιδιών μου.

Πριν λίγο καιρό, η γυναίκα μου μίλησε σε μια συγκέντρωση και ή δμιλία της άρεσε. Ένας φίλος μου που την άκουσε μου είπε: «Την έδοθήθης σε θέαμα τη γυναίκα σου!» Του απάντησα: Δεν την έδοθήθης. Άλλωστε, εκείνη είναι που με βοηθά συνέχεια για τριανταπέντε χρόνια. Και αυτό που του είπα το έγνωω.

Αυτά που είπα για τη γυναίκα μου ισχύουν και για τις πλείστες γυναίκες των στελεχών μας, αυτές που είναι οι πρώτες σύμμαχοι και βοηθοί μας στη δουλειά για το κίνημα.

Συναδέλφισσες,

Συνάδελφοι,

Είμαι ευτυχής για την τιμή που μου έγινε. Ευχαριστώ όλους.

Και υπόσχομαι ότι όσο οι δυνάμεις μου οι σωματικές και οι πνευματικές με βοηθούν θα είμαι στο πόστο που θα μου όρίζει το κίνημα. Και για να καθυσηχάσω μερικούς που μπορεί να ανησύχησαν τελευταία για την υγεία μου, σας πληροφορώ ότι αισθάνομαι πολύ καλά. Αισθάνομαι ότι θα δουλέψω για κάμποσα χρόνια ακόμα.

Σας ευχαριστώ φίλοι και συνάδελφοι, όλους.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Ανδρέας Ζιαρτίδης, Γενικός Γραμματέας της ΠΕΟ και Βουλευτής, γεννήθηκε στους Αγίους Όμολογητές Λευκωσίας στις 12.5.1919. Εφοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο του ίδιου προαστείου από το Σεπτέμβριο 1924 μέχρι τον Ιούνιο 1931. Σε συνέχεια έσπούδασε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας (1931—1935) από το οποίο μετά το τέλος της τέταρτης τάξης αναγκάστηκε να διακόψει τη φοίτηση του για οικονομικούς λόγους.

Καταγόμενος από φτωχή εργατική οικογένεια μπήκε από νεαρός, το Σεπτέμβριο του 1935, στη βιοπάλη σε έμποροπαραγγελιοδοχικό γραφείο στη Λευκωσία όπου εργάστηκε αρχικά σαν κλητήρας και αργότερα σαν υπάλληλος.

Από το 1936 ο νεαρός Ανδρέας Ζιαρτίδης άρχισε να προσανατολίζεται προς τα αριστερά. Όπως αναφέρει ο ίδιος ισχυρή επίδραση στη διαμόρφωση των δημοκρατικών, προοδευτικών του ιδεών και αντιλήψεων εξάσκησαν τα γεγονότα και ο εμφύλιος πόλεμος στην Ισπανία, όπως και η ίδια η ζωή στην πατρίδα του μέσα στις συνθήκες της άποικιακής υποδούλωσης.

Από τότε αρχίζει και η συντεχνιακή και πολιτική του δραστηριότητα. Στις 17.3.1937 γίνεται μέλος του Συνδέσμου Ίδιωτικών Υπαλλήλων Λευκωσίας με τον αύξοντα αριθμό 6 στο πρώτο μητρώο του Συνδέσμου. Στις 14.1.1940 για πρώτη φορά εκλέγεται μέλος της Επιτροπής του Συνδέσμου. Λίγο αργότερα γίνεται Γραμματέας του Συνδέσμου και σε συνέχεια Γραμματέας του Συμβουλίου Γραμματέων των Συντεχνιών Λευκωσίας.

Τον Οκτώβριο του 1941 εκλέγεται από μια Παγκύπρια Σύσκεψη Γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής που ανέλαβε να οργανώσει τη Β' Παγκύπρια Συντεχνιακή Συνδιάσκεψη. Η Συνδιάσκεψη έγινε το Νιόβρη του 1941 στη Λευκωσία και σ' αυτή ο Ανδρέας Ζιαρτίδης ήταν ένας από τους εισηγητές για τον αντιφασιστικό αγώνα και τα καθήκοντα της εργατικής τάξης. Από την ίδια Συνδιάσκεψη εκλέγεται στην καθοδήγηση της Παγκύπριας Συντεχνιακής Επιτροπής (ΠΣΕ).

Τον Οκτώβριο του 1942 γίνεται έμμισθο στέλεχος, Γραμματέας της Επαρχιακής Συντεχνιακής Ένωσης Λευκωσίας — Κερύνειας (ΕΣΕΑΚ)

Τον Ιούνιο του 1943 ο Ανδρέας Ζιαρτίδης στη νεαρή ηλικία των 24 χρόνων εκλέγεται Γενικός Γραμματέας της ΠΣΕ σε αντικατάσταση του Ανδρέα Φάντη σημερινού Βοηθού Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ που κατατάχθηκε σαν έθελοντής στο στρατό με απόφαση της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ.

Λίγους μήνες πριν τελειώσει ο πόλεμος, το Φεβρουάριο 1945 παίρνει μέρος στην Α' Παγκόσμια Συνδικαλιστική Συνδιάσκεψη του Λονδίνου που αποφασίζει την ίδρυση της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Όμοσπονδίας (ΠΣΟ). Στο Α' Συνέδριο της ΠΣΟ που έγινε τον Οκτώβριο 1945 στο Παρίσι ο Ζιαρτίδης εκλέγεται στην απουσία του μέλος του Γενικού Συμβουλίου της ΠΣΟ. Η απουσία του από το Συνέδριο οφείλετο στο ότι έγκρεμουσε ή γνωστή δίκη της ΠΣΕ που άρχισε το Δεκέμβριο του 1945 και στην οποία κατηγορείτο από την άποικιακή κυβέρνηση για ενέργειες που άποσκοπούσαν στην ανατροπή του άποικιακού καθεστώτος στην Κύπρο.

Τον Ιανουάριο του 1946 καταδικάζεται από το άποικιακό δικαστήριο σε 18 μήνες φυλάκιση. Πριν από την επιβολή της ποινής στον ίδιο και σ' άλλα ήμετικά στελέχη της ΠΣΕ ο Γενικός Γραμματέας της Ανδρέας Ζιαρτίδης είπε τα εξής:

«Νομίζω ότι δεν πρέπει να μας επιβληθῆ ποινή διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους: Ὅλη ἡ δράση διὰ τὴν ὁποίαν κατηγορήθημεν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν τὸ δικαστήριον σὰς μᾶς εὐρίσκει ἐνόχους παρ' ὅλον ὅτι ἀποτελεῖ παράβασιν ὀρισμένων Κυπριακῶν νόμων, ἐντούτοις εἶναι ἀπολύτως ἐναρμονισμένη μετὰ τὰς ὑψηλὰς ἀρχὰς αἱ ὁποῖαι ἔχουν καθορισθῆ ὡς σκοποὶ τοῦ πολέμου ὁ ὁποῖος ἔληξεν πρὸ ὀλίγων μηνῶν. Ἐννοοῦμεν τὴν διακήρυξιν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχει πρωτοστατήσῃ ἡ Κυβέρνησις τῆς Μ. Βρετανίας. Δὲν πταίομεν ἡμεῖς ἂν ἐπιστεῦσαμεν εἰς αὐτὰς τὰς ἀρχὰς. Πταίουν ἐκεῖνοι ποὺ ὑποκρινόμενοι τὰς ἔδωσαν ὡς σκοποὺς τοῦ πολέμου. Δὲν μετανοοῦμεν δι' ὅτι ἐκάμαμεν διατὶ αὐτὸ θὰ ἔκαμνε κάθε τίμιος ἄνθρωπος. Δὲν πταίομεν ἂν στὴν ἐκτέλεση τοῦ καθήκοντος μας παρέδωμεν ὀρισμένους νόμους. Δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς εἰς τὴν Κύπρον ἀντιπροσωπευτικὴ διακυβέρνησις μέσον τῆς ὁποίας νὰ διαχετεύονται αἱ ἀπόψεις τοῦ λαοῦ. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐπιβληθῆ καμιά ποινή. Ἀλλὰ ἂν τὸ δικαστήριον εὕρῃ ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ μᾶς τιμωρήσῃ τότε δὲν εἶναι ἡμᾶς ποὺ τιμωρεῖ ἀλλὰ πλήττει τὰς ἀρχὰς ἐκείνας τὰς ὁποίας ἔχομεν προηγουμένως ἀναφέρει».

Μετὰ τὴν ἀποφυλάκιση του καὶ ἀφοῦ διαλύεται ἡ ΠΣΕ καὶ στὴ θέση της ἐδρύεται ἡ Παγκύπρια Ἐργατικὴ Ὅμοσπονδία (ΠΕΟ), ὁ Ζιαρτίδης εκλέγεται Γ.Γ. τῆς ΠΕΟ.

Τὸ 1947 μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ σάν μέλους ὁ Α. Ζιαρτίδης παίρνει μέρος στὴ Διασκεπτικὴ Συνέλευση γιὰ τὸ συνταγματικὸ μέλλον τῆς Κύπρου. Εἶναι μέλος τοῦ Ἐργατικοῦ Συμβουλευτικοῦ Σώματος ἀπὸ τὴν ἴδρυση τοῦ, τὸ 1948.

Στὴν περίοδο τῆς «ἔκτακτης ἀνάγκης» τὸ Δεκέμβριο 1955 ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν ἀποικιακὴν ἀρχὴν διάταγμα γιὰ σύλληψη τοῦ ἐνῶ ὀρισκόταν τὸ ἐξωτερικόν. Ἔτσι ἀναγκάζεται νὰ μείνει μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ τὴν οἰκογένειά του μέχρι τὴν 12.5.1957 ὅπότε ἀφ' οὗ ἀκυρώθηκε τὸ διάταγμα ἐπιστρέφει στὴν Κύπρον.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τὸ 1960 καὶ μέχρι σήμερον παίρνει τὴ θέση τοῦ στή Βουλῆ σάν Βουλευτῆς τῆς Ἀριστερᾶς, πρῶτα τῆς Ἐπαρχίας Λευκωσίας καὶ ὕστερα τῆς Λάρνακας.

Ἀπὸ τὸ 1961 εἶναι μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ΠΣΟ. Σάν Συντεχνιακὸς ἠγέτης ἀντιπροσωπεύει τὸ Κυπριακὸ Συντεχνιακὸ Κίνημα στὴ Διεθνή Ὀργάνωση Ἐργασίας (ILO) ἀπὸ τὸ 1961.

Ὁ Α. Ζιαρτίδης ὑπῆρξε μέλος τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Κύπρου ἀπὸ τὸ 1940. Εἶναι μέλος τοῦ ΑΚΕΛ ἀπὸ τὴν ἴδρυση τοῦ, τὸ 1941 καὶ μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τῆς Κ.Ε. τοῦ ΑΚΕΛ.

Τὸ 1949 ἦταν ὑποψήφιος Δήμαρχος τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῆς Ἀριστερᾶς γιὰ τὴ Λευκωσίαν.

Ὁ Α. Ζιαρτίδης εἶναι παντρεμένος μὲ τὴν Κιούλα Α. Ζιαρτίδη ἀπὸ τὸ 1947 καὶ πατέρας τριῶν θυγατέρων.

Στὴν καθημερινή του δουλειὰ ὁ Ἄνδρας Ζιαρτίδης στάθηκε ἄξιος καθοδηγητῆς πολλῶν συντεχνιακῶν καὶ ἐργατικῶν ἀγώνων. Πῆρε μέρος στὴν καθοδήγηση μεγάλων ἀγώνων ὅπως: Ἡ ἀπεργία γιὰ τὸ δωρο τῶν Κυβερνητικῶν ἐργατῶν, τὸ Μάϊο 1941.

Ἡ μεγάλη ἀπεργία τῶν Κυβερνητικῶν ἐργατῶν, τὸ Δεκέμβριο 1942.

Ἡ ἀπεργία τῆς 1ης τοῦ Μάρτη 1944 (Κυβερνητικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἐργατῶν) γιὰ τὸν τιμάρθρο.

Οἱ μεγάλες ἀπεργίες τῶν μεταλλωρύχων καὶ τῶν οἰκοδόμων, τὸ 1948.

Οἱ ἀγῶνες γιὰ τὴν Κοινωνικὴ Ἀσφαλίσει 1947—1957.

Δὲν ὑπάρχουν ἀγῶνες μικροὶ καὶ μεγάλοι, γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς τάξεως τοῦ τόπου καὶ τοῦ λαοῦ ποὺ νὰ μὴ συνδέονται πρῶτα μὲ τὴν ΠΣΕ καὶ σὲ συνέχεια μὲ τὴν ΠΕΟ ἐπικεφαλῆς τῶν ὁποίων ἦταν καὶ εἶναι σάν Γενικὸς Γραμματέας, ὁ Ἄνδρας Ζιαρτίδης.

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου - Αρχείο Ανδρέα Ζιαρτίδη

ΤΙΜΗ 100 ΜΙΛΣ